

L'OMEI, el llegat del Fòrum

La cloenda del Diàleg organitzat pel Col·legi de Periodistes es va portar a terme amb la proposta de creació de l'Observatori Mundial sobre l'Estat de la Informació. Aquest organisme, que tindrà la seva seu a Barcelona, porta tres anys gestant-se i vol convertir-se en un garant del dret de la informació arreu del planeta. Actualment encara és només una idea que està prenent forma, però professionals de diferents països ja s'han interessat perquè finalment aquest ambiciós projecte es converteixi en una realitat tangible i en una referència mundial.

EUDALD COLL
Fotos: IGNASI RODRÍGUEZ

En el Diàleg "Informació. Poder i ètica en el segle XXI" que va acollir el Fòrum de les Cultures, es va parlar de molts aspectes relacionats amb la professió, però segurament en el futur aquesta trobada de professionals del periodisme serà recordada perquè va ser allà on va acordar-se donar suport a la creació de l'Observatori Mundial sobre l'Estat de la Informació (OMEI).

L'acte en el qual es va donar oficialment el tret de sortida a l'Observatori va tenir lloc el divendres 21 de maig a darrera hora de la tarda, quan el Diàleg arribava al seu tram final. Manuel Campo Vidal, director del Diàleg, llegia el Manifest de Barcelona, una declaració d'intencions en la qual, entre altres aspectes, es demanava un "marc legislatiu transnacional" així com la supressió dels desequilibris en la circulació d'informació. Tot seguit, Elisenda Roca llegia la proposta de creació de l'Observatori que, un cop acabat el Diàleg, prendrà forma en un llarg procés que tot just acaba d'iniciar-se. Aquest Observatori, tal i com es llegia en l'esmentat document, vol ser una plataforma independent i estable que serveixi per "analitzar l'estat de la informació al món: reivindicar el treball lliure independent i responsable dels mitjans de comunicació, i demostrar que la llibertat de premsa és garantia de llibertat i de respecte per als drets humans».

La idea inicial del que alguna dia serà l'OMEI va néixer del grup de persones que formen la Coordinadora per la Llibertat d'Expressió (on s'hi troba des de Reporters sense Fronteres, el Sindicat de Periodistes i el Grup de Dones Periodistes, entre altres organitzacions), una plataforma que va néixer quatre anys enrere i que organitza activitats al voltant del Dia de la Llibertat d'Expressió que es commemora el 3 de maig. Un any després de la constitució de la Coordinadora apareix per primera vegada la idea del que posteriorment es coneixeria com l'OMEI i que inicialment s'anomenava "Barcelona, ciutat far per la llibertat d'informació al món". Es comença a creure en la viabilitat del projecte i l'any següent s'inicien els contactes amb el Fòrum de les Cultures i amb

Juan Antonio Prieto, delegat a Europa de la Federació Internacional de Periodistes (FIP). Poc a poc aquell projecte inicial que es gestava al voltant del Col·legi de Periodistes anava prenent forma.

A L'ESTIL D'AMNISTIA INTERNACIONAL

El Fòrum de les Cultures ha estat el marc ideal per presentar en societat aquest ambiciós projecte. "La idea és que quedés alguna cosa després del Fòrum", reconeix Enric Bastardes, president de la Federació de Sindicats d'Espanya i un dels principals impulsors de l'OMEI. "És una mena d'Amnistia Internacional del dret de la Informació, amb un mètode similar i informes anuals per països", apunta. Però no serà fins després del Fòrum que es començarà a emmotllar el que finalment serà l'OMEI, ja que vol esperar-se que finalitzin els cinc diàlegs que tracten temes relacionats amb el periodisme. "La voluntat és que tingui el compromís i el suport dels altres diàlegs sobre el món de la comunicació", afirma Elisenda Roca, vicedegana del Col·legi de Periodistes i presi-

La vicedegana del Col·legi, Elisenda Roca, va llegir la proposta de creació de l'OMEI.

denta de la Comissió Col·legial Fòrum. La prova d'aquesta unió d'esforços és la roda de premsa conjunta que en el seu moment varen donar els responsables dels cinc diàlegs.

El que tenen clar tots aquells que es troben involucrats en aquest projecte es que volen aprofitar la tasca portada a terme durant el Diàleg "Informació. Poder i ètica en el segle XXI" per posar les bases de

l'OMEI. "Aprofitarem l'estructura del Diàleg com a punt de partida, aprofitant tant la documentació com el web, on s'informaria de totes

L'Observatori va gestar-se tres anys enrere i ha pres embranzida en el Fòrum

les activitats i denúncies", afirma Bastardes. També hi ha la intenció que el logotip usat pel Diàleg passi a ser el símbol d'aquesta nova plataforma. Els responsables del Diàleg farien una cessió d'aquest disseny a l'Observatori.

Però també s'està preparant un document d'ús intern que serviria com a esquelet, com a columna verte

Observatori Mundial sobre l'Estat de la Informació

Els i les participants en el Diàleg «Informació. Poder i Ètica en el segle XXI», en el marc del Fòrum de les Cultures, acorden el seu suport a la creació de l'OMEI per tal de comptar amb una nova plataforma, independent i estable, per analitzar l'estat de la informació al món; reivindicar el treball lliure independent i responsable dels mitjans de comunicació, i demostrar que la llibertat de premsa és garantia de llibertat i de respecte per als drets humans.

L'OMEI vol convertir-se en eina d'anàlisi i de denúncia contra las violacions d'un dret universal proclamat per les Nacions Unides: «tot individu té dret a la llibertat d'opinió i d'expressió; aquest dret inclou el de no ser molestat a causa de les seves opinions, el d'investigar i rebre informacions i opinions, i el de difondre-les, sense limitacions de fronteres i mitjançant qualsevol mitjà d'expressió». (Art. 19 de la Declaració Universal dels Drets Humans). L'OMEI, que pretén fer costat a la Declaració Universal dels Drets Humans, vol comptar amb el suport de la UNESCO i elevar a l'ONU conclusions, anàlisis, estudis i denúncies sobre la problemàtica de la informació al món.

Conscients que la llibertat de premsa està encara avui greument amenaçada, l'OMEI es proposa com a objectiu la publicació anual d'un informe sobre el respecte als drets de la informació així com als intents de limitar-

«Les dades i els informes contrastats sobre vulneracions, puntuals i cròniques dels drets a la informació seran lliurades a l'opinió pública»

«L'OMEI pretén fer costat a la Declaració Universal dels Drets Humans i vol comptar amb el suport de la UNESCO»

ne l'exercici. L'OMEI pretén canalitzar informacions i treballs monogràfics amb una especial atenció a les barreres legals, a les pressions dels poders econòmics i a les amenaces de determinats responsables polítics.

L'OMEI vol mostrar el seu suport permanent als professionals que arriuen la seva seguretat, la seva llibertat i fins i tot la seva vida en defensa de la seva feina i de la llibertat d'expressió. Conformaran l'OMEI, organitzacions sense finalitat de lucre, persones independents, conei-

xedores en el seu àmbit dels mecanismes del món de la informació, de la comunicació i del Dret, amb el suport de Col·legis professionals, sindicats, organismes reguladors, associacions de defensa dels drets socials i facultats de Ciències de la Informació i de la Comunicació.

Les dades i els informes contrastats sobre vulneracions, puntuals o cròniques, dels drets a la informació seran lliurades a l'opinió pública i, si s'escau, denunciades davant dels tribunals corresponents.

L'adhesió a l'OMEI tindrà com a referència tant el Manifest de Barcelona com els codis deontològics dels col·legis professionals i associacions de periodistes així com la «Carta universal dels drets dels ciutadans a la informació».

L'OMEI que establirà una xarxa de col·laboradors arreu del món, tindrà la seva seu a la ciutat de Barcelona.

Barcelona, 21 de maig de 2004.

Els degans que ha tingut el Col·legi de Periodistes varen ser presents a l'acte. A la foto, Montserrat Minobis i Joan Brunet, actual degà en funcions.

bral de l'OMEI. La seva redacció inicial ha anat a càrrec d'Enric Bastardes, que fa dos estius va començar a treballar en un text que s'ha nodrit d'aportacions de diferents professionals tant de la informació com externs al periodisme, com poden ser professors de dret constitucional. Aquest document té l'objectiu de fer-se servir com a pauta, com a guia per començar a treballar. El document està escrit en articles, a l'estil de la Declaració dels Drets Humans de les Nacions Unides. "El problema de l'Observatori és que sense mètode d'anàlisi no pot fer-se. Per tant, aquest document és per tenir clar quin tipus d'observatori volem fer. No és un document tancat, sinó que es tracta d'un punt de partida", assegura Bastardes.

IMPLICACIÓ I FINANÇAMENT

Tal i com es pot llegir en el text que va presentar-se al Fòrum, es pretén que aquesta plataforma compti amb el suport de la UNESCO i que s'hi impliquin col·legis professionals, sindicats, universitats i consells reguladors. I és que la implicació dels diferents actors que conformen el món de la comunicació, així com de les administracions, és clau per a l'èxit del projecte. Elisenda Roca afirma que, ara per ara, "l'administració està satisfeta del fet que hagi sortit aquesta iniciativa del Fòrum i que l'OMEI tingui la seva seu a Barcelona". El segon pas serà trobar el finançament necessari perquè el projecte es converteixi en una realitat. "La voluntat és que hi hagi finançament suficient i el compromís de les institucions en tirar-ho endavant", assegura Bastardes. En aquesta fase, es crearia una mena d'organism

me jurídic que rebés les subvencions necessàries. "L'Observatori ha d'actuar en total llibertat, i no ha d'estar condicionat per interessos econòmics ni polítics", reconeix Elisenda Roca. Fins al moment, però, l'OMEI és només un ambiciós projecte que ha pres embranzida. "L'Observatori ja s'ha posat en marxa", assegura Elisenda Roca. "És important que hi sigui, sobretot per a alguns països", apunta en referència als estats on la llibertat de premsa està més amenaçada. La prova d'això és que ponents del Diàleg com la periodista xinesa Xinran Xue, la colombiana Gloria Helena Rey, la coordinadora de la UNESCO a Sao Paulo i fundadora de Mitiativa, Ambar de Barros o la periodista d'Al-

Jazira, Dima Jatib, ja han mostrat el seu interès perquè aquesta plataforma tiri endavant al més aviat possible. "Sense cap mena

Primer cal que els diferents actors s'hi impliquin i després s'abordarà el finançament

de dubte els països que tenen més necessitats obtindran més beneficis de la creació d'aquest observatori, però també hi ha problemes de llibertat de premsa a països com el nostre", recorda Manuel Campo Vidal, qui reconeix que "va ser una proposta que va calar i la gent hi està molt interessada". "L'OMEI –prosegueix– és la continuïtat, el llegat, l'herència d'aquella magnífica reunió que fins i tot va desbordar positivament les nostres expectatives, i que va subratllar la necessitat d'aquest debat sobre l'estat de la informació al món. S'ha vist la necessitat de continuar-lo i això ho farà l'Observatori".